

Методическая разработка урока татарской литературы во 2-м классе

Учитель татарского языка и литературы

Ильясова Лена Хабибулловна

МАОУО ОШ№52 города Тюмени

Тема: Жизнь и творчество Г. Тукая и работа над стихотворением «Забавный ученик»

Тип урока: открытие новых знаний

Цель и ожидаемый результат:

познакомить учащихся с жизнью и творчеством Г. Тукая и со стихотворением «Забавный ученик»

Задачи урока:

- Формировать специально читательские умения: правильно называть произведение, автора, жанр, тему.
- Развивать умения работать с текстом.
- Создать условия для положительной мотивации к учению и труду посредством литературы.
- На материале урока формировать коммуникативные и личностные УУД: умение слушать товарища, прислушиваться к мнению другого человека.
- Организовать самооценку обучающихся.

Технология: коммуникативная

Методы: проблемно-поисковый, объяснительно- иллюстративный, работа в группах, использование ИКТ.

Формы обучения: коллективная, групповая, индивидуальная.

Ожидаемые результаты.

- увеличение интереса к литературным произведениям желание познакомиться с другими произведениями этого же автора;
- повышение эрудиции и словарного запаса детей;
- развитие фантазии, творческого воображения;

Оборудование:

- компьютер, проектор, экран, листы с заданиями на партах, видео материал, учебник «Татарской литературы», К.С. Фаттхуллова, 2 кл, первая часть.
- разноцветные карандаши.

Ход урока

I. Организационный момент.

- Здравствуйте, ребята!
- Желаю вам доброго дня!

Проговорим девиз урока:

И по-русски знай хорошо,
И по-татарски знай хорошо,
Оба языка для нас
Очень нужны и важны!

2. Целеполагание.

- Чтобы узнать тему нашего урока нужно будет решить ребус? (слайд 1)
- Сегодня ребята, мы будем знакомиться с жизнью и творчеством Г.Тукая и его стихотворением «Забавный ученик»
- Что же будем определять на уроке?
- Назовите цель нашего урока (формировать умение определять тему и главную мысль произведения)- на доске открывается запись цели урока.

3. Работа по теме.

а) Биография писателя.

- Что знаете о нём?
- Я расскажу, а вы должны услышать, и потом в группах составить кластер.

Габдулла Тукай известный татарский поэт. Он родился в 1886 году 26 апреля. Маленький Габдулла очень рано остается без родителей. Он растет в разных семьях. Г.Тукай с детства любит читать, хорошо учится, пишет стихи. Для детей он написал много стихов «Козел и баран», «Пугливый заяц», «Ребенок и

бабочка». Но у Габдуллы Тукая будет очень короткая жизнь. Уже 15 апреля 1913 года после тяжелой болезни он умрет.

Учащиеся заполняют кластер в группах.

- Какую задачу урока мы уже решили? (Узнали биографию)

б) Словарная работа – на экране, у детей на партах на листах.

- Соединить стрелкой слово с его определением.

Күренекле-известный

Туа-рождается

Ятим кала-остается сиротой

Самопроверка по записям на экране.

- Какую работу мы выполнили? Что дальше будем делать?

Физминутка (повторяют движения под татарскую плясовую музыку)

в) А сейчас мы посмотрим видео фрагмент со стихотворения «Забавный ученик». А вы приготовьтесь отвечать на вопросы после просмотра.

- Какая основная мысль этого произведения?

- Давайте ещё раз перечитаем цепочкой.

г) Работа над текстом. Как вы думаете, Акбай маленький?

(Акбай маленький ему всего два месяца или три от роду))

- Чему мальчик учит Акбая?

(Стоять на задних сапках)

- А хочет ли Акбай учиться?

(Нет, не хочет он говорит что хочет играть и резвиться и баловаться.)

- А какая главная мысль стихотворения? Что хотел нам сказать автор?

(Что нужно стараться работать и учиться с детства, с молодых лет)

Выберите нужную пословицу, которая точнее передаст смысл стихотворения.

И воину нужен отдых.

Тот, кто трудиться найдет выход и забьет гвоздь в камень.

Работоспособный счастье свое найдет в труде, а ленивый счастье увидит во сне.

- Зачем же Тукай написал это стихотворение?

- О чём вы задумались, прочитав его?

- Какова была цель урока?

- Достигли ли мы цели?

4. Рефлексия.

–Так с каким же произведением мы сегодня познакомились? Чтобы бы вы хотели сказать автору за такое прекрасное произведение?

–Спасибо, за ваши поучительные произведения, за то, что Вы нас учите трудиться и любить учение...

А сейчас, ваши одноклассники Наиль и Рашид инсценируют стихотворение Г.Тукая «Забавный ученик».

Урок подходит к концу, я бы попросила поднять карандаш красного цвета, тем у кого сейчас хорошее настроение и нет поводов для грусти, и поднимите синий карандаш, те у кого настроение по каким-то причинам испортилось.. спасибо.

- Закончите предложение: (На экране)

Я узнал ...

Мне было интересно...

Мне больше захотелось узнать...

Спасибо за урок!

Татар әдәбияты дәреснең методик әкәртмәсе 2 -нче сыйныф.

Татар теле һәм әдәбияты укытучысы
Ильясова Лена Хабибулловна
Төмән шәһәренең 52 -нче мәктәбенең.

Тема: Г. Тукайның тормыш юлы һәм ижаты һәм «Кызыклы шәкерт» шигыре өстендә эш.

Дәреснең тибы: яңа белем ачу.

Максат һәм нәтижә:

Укучылары Г.Тукайның тормыш юлы, ижаты белән таныштыру һәм «Кызыклы шәкерт» шигыре белән.

Дәреснең бурычлары:

- Махсус уку сәләтен формалаштырырга: әсәрнең авторын, жанырын, темасын дәрес атарга.
- Текст өстендә эшләү сәләтен үстерергә .
- Әдәбият аша балаларда уку һәм эш шартларын уңай яктан оештырырга.
- Дәрес материалында коммуникатив һәм үзенчәлек УУД формалаштыру : тыңлый белү, башка кеше фикерен аңлау.
- Укучыларның үз эшләрен бәяләү.

Технология: коммуникатив

Методлар: проблемно-эзтабарлар, аңлату-күргәзмәле, төркемнәрдә эшләү, ИКТ куллану.

Уку формалары: коллектив, төркем, индивидуаль.

Көтелгән нәтижәләр.

- Әдәби әсәрләргә укырга кызыксыну артыру, шушы ук авторның башка әсәрләргә белән танышу теләген үстерү;
- эрудиция һәм сүз байлыгын арттыру ;
- ижади хыялларын үстерү,;

Жиһазлар:

– компьютер, проектор, экран, эш битләре, видео материал, дәреслек "Татар әдәбияты", К. С. Фатхуллова, 2 кл, беренче өлеше, төрле төстәге карандашлар..

Дәреснең барышы

1. Оештыру момент.

-Исэнмесез, балалар!

-Сезгә хәерле көн теләм!

Дәреснең девизын әйттик:

Русча да яхшы бел
Татарча да яхшы бел
Икеседә безенен өчен
Иң кирәкле яхшы тел!

2. Целеполагание.

-Дәреснең темасын ачыклау өчен ребус чишергә кирәк? Экранга карап әйтегез әле теманың исемен.(Тукай)

-Бүген, балалар, без Г.Тукайның тормыш юлы, ижаты белән таныштырбыз һәм аның «Кызыклы шәкерт» шигыре белән.

- Әйтегез әле дәрестә нәрсә турында сүз барыр?

-Бүген дәрестә нинди максатларга ирешербез икән (балалар үзләре дәреснең темасын билгеләп һәм темага бәйле максатлар формалаштыралар)- экранда дәрес максатлары ачыла.

3. Тема буенча эш.

а) Язучының биографиясе.

- Балалар сез Г.Тукай турында беләсезме?

- Мин сезгә зур түгел текст укып китәм, ә сез аннан соң төркемнәрдә кластерлар төзәргә тиеш.

Габдулла Тукай күренекле татар шагыйре. Ул 1886 ел, 26 апреленда туган .

Кечкенә Габдулла бик иртән ятим кала. Ул төрле гаиләләрдә үсә. Г. Тукай кечкенәдән укырга ярата, яхшы укый, шигырьләр яза. Балалар өчен ул бик күп шигырьләр язган «Кәжә белән сарык», «Куркак куян», «Бала белән күбәләк».

Ләкин Габдулла Тукай бик аз яши. Ул 1913 елның 15 апреленда улә.

-Дәреснең нинди бурычын без булдык? (Г. Тукайның тормышын һәм ижатын белдек)

б) Сүзлек өстендә эш – экранда, һәм балаларда битләр.

- Хәзер сүзнең рус тәржемәсен табарга тырышыгыз.

Күренекле-известный

Туа-родился

Ятим кала- остается сиротой

Үз-үзләрен экранга чыккан сузлар буенча тикшерәләр.

- Нинди эшне үтәдек? Хәзер без нишләчәкбез?

Физминутка (татар бию музыкасына биеп алалар)

в) Ә хәзер без «Кызыклы шәкерт» шигырыннан видео фрагмент карыйбыз.

Балалар видео фрагмент карагандан соң сорауларга җавап бирергә эзер булың.

-Бу эсэрнең төп фикере нинди ?

-Әйдәгез, тагын бер тапкыр чылбыр буенча укып китәбез.

г) Текст өстендә эш. Сез ничек уйлыйсыз, Акбай кечкенәме?

(Акбай кечкенә, аңа нибары ике ай яки өч кенә)

-Нәрсәгә малай өйрәтә Акбайны?

(Арт аягында туры торырга)

- Ә Акбай өйрәнергә теләме?

(Юк, теләми ул уйнарга тели һәм болынарда аунарга)

- Шуннан эсэрнең төп фикере нәрсәдә? Безгә автор нәрсә әйтәргә тели?

(Кечкенәдән эшләргә, укырга, тырышырга, өйрәтә)

Шушы шыгырның мәгънәсенә, төп фикеренә килешкән мәкәлләрне әйтәгез әле.

Батырга да ял кирәк.

Тырышкан табар, ташка кадак кагар.

Эш яратканның күнелә эштә, эш белмәгәннең йокыда.

- Нигә Тукай язган бу шигырни?

- Сездә бу эсэр ниди хисләр тудырды?(Габдулла Тукай безне бу эсәрдә ялкауланмаска өйрәтте, эшне укуны үз вакытында булдырырга.)

- Дәресең максаты нәрсәдә иде?.

- Без ул максатларга ирештекме?

4. Рефлексия.

– Нинди эсэр белән без бүген таныштык? Сез Г.Тукайга бу эсәре өчен нинди сузлар әйтер идегез?

(Рәхмәт, сезнең гыйбрәтле эсәрләрегезгә, безне өйрәткәнегезгә, хезмәткә һәм укуга өндәүегезгә)

Хәзер сезгә сыйныфташларыгыз Наиль белән Рашид инценировка күрсәтеп китерләр Г.Тукайның «Кызыклы шәкерт» шигырен.

Дәрес ахырына житте, кулларыгызга кызыл карандаш алсыннаршул балалар кемнең күнелә күтәрәңке, күк карандаш кемнең кәефе нинди дә булса сәбәпләр аркасында бозылган...рәхмәт.

- Әйтеп китегез әле (экранда)

Бүген мин белдем ...

Миңа кызык булды...

Минем күбрәк беләсем килә...

Рәхмәт дәрес шуның белән тамам!

